

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
СОВЕТ СТАРОКУРМАШЕВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АКТАНЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

423733, село Старое Курмашево,
ул. Центральная, дом 29,
Тел. 3-44-56

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯҢА ӘЛЕМ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

423733, Яңа Әлем авылы,
Үзәк ур., 29 нчы йорт. Тел.3-44-56

РЕШЕНИЕ
06.04.2020 ел,

КАРАР
№ 7

Актаныш муниципаль районы Яңа Әлем авыл жирлегенең шәһәр төзелеше
проектлаштыруның жирле нормативлары турында

Актаныш муниципаль районы Яңа Әлем авыл жирлеге башкарма комитеты Яңа Әлем авыл жирлегенең озак сроклы шәһәр төзелеше сәясәтен булдыру максатларында, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 8 статьясындагы 1 пунктның 2 пунктчасы һәм 29.4 статьясы нигездә эшләнгән жирле нормативлары турында мәғлүматны тыңлаганнан соң, Яңа Әлем авыл жирлеге халкының тормыш-көнкүрешен уңай шартлар белән тәзмин итүгә һәм жирле әһәмияттәге объектлар белән тәзмин ителешнең минималь исәп-хисап күрсәткечләрен һәм мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә үтелү дәрәжәсен билгеләүгә юнәлдерелгән Яңа Әлем авыл жирлеге Советы **КАРАР БИРӘ**:

1. Актаныш муниципаль районы Яңа Әлем авыл жирлегенең шәһәр төзелеше проектлаштыруның жирле нормативларын расларга (1 нче кушымта);
2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәғлүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының рәсми сайтында «Яңа Әлем авыл жирлеге» бүлегендә урнаштырырга.
3. Әлеге карарның үтелешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Башлык:

Д.М.Әнварова

Татарстан Республикасы
Актаныш муниципаль районы
Яңа Әлем авыл җирлеге
Советы карарына
05.03.2020 ел № 7
кушымта

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯҢА ӘЛЕМ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕНЕҢ ШӘһӘР ТӨЗЕЛЭШЕ ПРОЕКТЛАРЫ
ҖИРЛЕ НОРМАТИВЛАРЫ

2020 ел

ЭЧТӘЛЕК

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Яңа Әлем авыл җирлегенең шәһәр төзелеше проектларының җирле нормативлары (алга таба-нормативлар) Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының норматив-хокукий актлары нигезендә эшләнә.

1.2. Әлеге нормативлар белән җайга салынмаган мәсьәләләр «Техник җайга салу турында» 27.12.2002 ел, № 184-ФЗ Федераль закон таләпләре нигезендә, Россия Федерациясе территориясендә гамәлдә булган законнар һәм норматив-техник документлар белән җайга салына.

1.3. Әлеге нормативлар, оештыру-хокукий формаларына бәйсез рәвештә, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының Яңа Әлем авыл җирлеге территориясендә үз эшчәнлеген алып баручы барлык шәһәр төзелеше эшчәнлегенә субъектлары өчен мәҗбүри.

1.4. Шәһәр төзелеше проектларының җирле нормативларын раслау, аларга үзгәрешләр керту федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Яңа Әлем авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының норматив хокукий актлары нигезендә гамәлдә ашырыла.

1.5. Әлеге нормативлар авыл җирлеге халкының җирле әһәмияттәге объектлар белән тәэмин ителешенең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләрен; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булганның максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләрен билгели.

1.6. Авыл җирлеге халкының тәэмин ителешенең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре һәм авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булган максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнә торган җирле әһәмияттәге объектларга түбәндәге өлкәләргә карый торган объектлар керә:

Халыкны электр, жылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу;

авыл җирлекләре чикләрендә җирле әһәмияттәге автомобиль юллары; җирле әһәмияттәге транспорт объектлары;

социаль яклауга мохтаж гражданның хокукларын тәэмин итү максатларында гамәлдә ашырыла торган торак төзелешен үстерүгә дәүләт ярдәме турында;

мәдәният, массакуләм ял, ял;

мәгълүматлаштыру һәм элемтә;

физик культура һәм массакуләм спорт;

көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару;

төзекләндерү һәм яшелләндерү;

ритуаль хезмәтләр күрсәтү;

социаль тәэмин итү һәм социаль яклау.

1.7. Нормативлар үз эченә түбәндәге өлешләрен ала:

төп өлеш (авыл җирлеге халкының җирле әһәмияттәге объектлар белән тәэмин ителешенең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуы дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре);

нормативларның төп өлешендә булган исәп-хисап күрсәткечләрен нигезләү буюнча материаллар;

нормативларның төп өлешендә булган исәп-хисап күрсәткечләрен куллану кагыйдәләре һәм өлкәсе;

авыл җирлеге халкының җирле әһәмияттәге объектларга булган ихтияҗын билгеләү, әлеге объектларны үрнаштыру буюнча тәкдирнәр;

авыл җирлегенең кыскача характеристикасы.

2. ИСӘПЛӘУ КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН КУЛЛАНУ КАГЫЙДӘЛӘРӘ ҺӘМ ӨЛКӘСЕ

2.1. Яңа Әлем авыл җирлегенең территорияль планлаштыру документларын, Яңа Әлем авыл җирлеге территорияләренә карата эшләнелә торган территорияне

планлаштыру документларын әзерләү, килештерү, раслау һәм тормышка ашыру вакытында әлеге нормативлар белән билгеләнә торган исәп-хисап күрсәткечләре кулланыла.

2.2. Шәһәр төзелешен проеклаштыру нормативлары дәүләт хакимияте һәм җирле үзидарә органнары, шәһәр төзелешә эшчәнлегә турындагы законнарның үтөлешен тикшереп тору һәм күзәтү органнары тарафыннан карарлар кабул итү өчен кулланыла.

2.3. Жирлекнең җирле әһәмияттәге объектлары исемлегә, авыл җирлегә халкының минималь тәэмин ителүчәнлегә дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре һәм әлеге нормативларның төп өлешендә китерелгән авыл җирлегә халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь үтемле булу дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре үтәлу өчен мәҗбүри булып тора.

2.4. Гамәлдәге норматив документларны, шул исәптән әлеге нормативларда сылтама бирелә торган документларны юкка чыгарганда һәм (яки) үзгәрткәндә гамәлдән чыгарылганнарға алмашка кертелә торган нормалар белән җитәкчеләк итәргә кирәк.

3. ЯҢА ӘЛЕМ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНЕҢ КЫСКАЧА ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ

3.1. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Яңа Әлем авыл җирлегенең кыскача характеристикасы, шулай ук халыкның саны, тыгызлыгы һәм социаль-демографик составы турында мәғлүматлар, җирлекнең башка характерлы үзенчәлекләре 1 нче таблицادا китерелгән.

1 нче таблица

№ т/б	Күрсәткеч атамасы	Характеристика
1	Авыл җирлегә территориясенә муниципаль район һәм Татарстан Республикасы структурасында урнашуы	Яңа Әлем авыл җирлегә Актаныш муниципаль районының көнбатыш өлешендә, Татарстан Республикасының көнчыгыш өлешендә урнашкан. 1 битнең график өлешен карагыз
2	Авыл җирлегә чикләрендәге территориянең гомуми майданы, га	9046
3	Авыл җирлегә составына керүче торак пунктлар исемлегә	Яңа Әлем авылы Иске Әлем авылы
2019 елның 1 гыйнварына даими халык саны		
4	Барлыгы, кеше	1500
	шул исәптән, торак пунктлар, кеше:	
	Яңа Әлем авылы	1335
	Иске Әлем авылы	165
5	Халык тыгызлыгы 01.01.2020 ел, кеше/кв. км	16,6
Халыкның яшь структурасы 01.01.2020 ел.		
6	хезмәткә сәләтле яшьтән яшьрәк халык, кеше.	402

	хезмәткә сәләтле яшьтәге халык (ир-атлар 16 - 59 яшь, хатын-кызлар 16 - 54 яшь), кеше.	791
	эш яшеннән өлкәнрәк халык, кеше	307
	Авыл җирлегенең торак фонды 01.01.2020 ел.	
7	барлығы, мең кв. метр торак майданы	42812
	шул исәптән торак пунктлар буенча, мең кв. метр торак майданы:	
	Яңа Әлем авылы	39407
	Иске Әлем авылы	3405
8	Халыкның торак белән тәэмин ителеш дәрәжәсе, кв.м / кеше.	28,54
	Авыл җирлеге территориясендә табигый-климат шартлары	
9	климат районы (климатик районлаштыру картасы нигезендә, төзелеш өчен)	II B
	сейсмик куркынычлылык дәрәжәсе (балл)	6
	табигать-климат шартларына гомуми бәя	уңайлы

4. ТӨП ӨЛЕШ

4.1. Авыл җирлеге халкын электр, жылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу объектлары белән тәэмин итүнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре;

4.1.1. Торак пунктларны төзүнең инженерлык җиһазлары системаларын билгеләнгән тәртиптә эшләнгән һәм расланган авыл җирлеген территорияль планлаштыру документлары һәм су белән тәэмин итү, канализация, электр, жылылык һәм газ белән тәэмин итү схемалары нигезендә проектлаштырырга кирәк.

Өлеге тармак схемаларында технологиянең, куәтнең, инженерлык челтәрләре күләменең принципияль мәсьәләләре хәл ителергә, схеманы тормышка ашыру чираты буенча тәкдимнәр бирелергә тиеш.

4.1.2. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләре 2 нче таблицادا китерелгән.

2 нче таблица

№ т/б	Объектның исеме	Халыкны тәэмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе	Халык өчен территориаль мөмкинлекләрнең максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе
1	Электр белән тәэмин итү системасы объектлары: электр трансформатор станцияләре, бүлү пунктлары, төрле көчәнешләрдәге электр челтәрләре	Торак һәм жәмәгать биналарының электр энергиясе белән 100 процент тәэмин ителеше; Торак урамнарның 100 процент яктыртылышы	билгеләнми
2	Жылылык белән тәэмин итү системасы объектлары, шул исәптән: үзекләштерелгән: котельныйлар, жылылык электростанцияләре, жылылык челтәрләре; үзекләштерелмәгән: автоном һәм индивидуаль котельныйлар, фатир жылылык генераторлары, жылылык челтәрләре	Торак һәм ижтимагый биналарның жылылык энергиясе белән 100 процент тәэмин ителеше	билгеләнми
3	Үзекләштерелгән газ белән тәэмин итү системасы объектлары: газ бүлү һәм газ тутыру станцияләре һәм пунктлары, газ жайга салу пунктлары, газ бүлү челтәрләре	Торак биналарны газ белән тәэмин итү 100%	билгеләнми
4	Үзекләштерелгән су белән тәэмин итү системасы объектлары: су белән тәэмин итү чыганаклары, су алу корылмалары, су саклау өчен савытлар, суүткәргечләр	Торак һәм ижтимагый биналарны су белән тәэмин итү 100%	билгеләнми

5	Су бүлү системасы объекттары * шул исәптән: үзөклөштөрөлгөн: чистарту корылмалары, канализация насос станцияләре, канализация торбалары; үзөклөштөрөлмөгөн: локаль чистарту корылмалары, су агызу станцияләре, канализация торбалары	Торак һәм ижтимагый биналарның 100 процент тәэмин ителеше	билгеләнми
---	---	---	------------

* исәп-хисап күрсәткечләре яңгыр канализациясенә кагылмый

4.2. Торак пунктлар чикләрендә автомобиль юллары һәм жирле әһәмияттәге объектларга караган транспорт объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре;

4.2.1. Автомобиль транспорты барлык биналарга һәм корылмаларга да барып житәргә тиеш.

4.2.2. Авыл жирлеге халкы өчен жәмәгать транспорты тукталышларының территориаль яктан мөмкин булган дәрәжәдә үтемле булуын исәпләү күрсәткечләрен 3 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк. Авыл жирлеге халкының әлеге объектлар белән тәэмин ителешнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнми.

3 нче таблица

№ т/б	Объектның исеме	Халык өчен территориаль мөмкинлекләрнең максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсе (метрлар)
1	Тукталыш пунктлары	500

4.3. Авыл жирлеге халкының социаль яклауга мохтаж гражданның хокукларын тәэмин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелеше объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре;

4.3.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 4 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

4 нче таблица

№ т/б	Объектның исеме	Халыкның тәэмин ителешенең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсе (кв.м / кеше)		Халык өчен территориаль мөмкинлекләрнең максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсе
		2020 ел	2026 ел	

1	Авыл торак пунктларында торак биналар	25,4	29,21	билгеләнми
<p>Искәрмә. Килчәктә исәп-хисап күрсәткечләре 2025, 2035 елларда ирешелгән торак урыннарының гомуми майданы белән тәэмин ителешнең факттагы минималь дәрәжәсен исәпкә алып корректлана.</p>				

4.4. Авыл җирлеге халкының ял итү, массакуләм ял итү, ял итү объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр мөмкин булган дәрәжәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре;

4.4.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 5 нче таблица нигезендә кабул итергә кирәк.

5 нче таблица

№ т/б	Объектның исеме	Халыкны тәэмин итүнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсе	Халык өчен территориаль мөмкинлекләрнең максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсе
1	Клуб учреждениеләре халык саны булган торак пунктлар өчен: 0,2 – 1 мең кеше. 1 – 3 мең кеше. 3-5 мең кеше.	300 урын 300-230 урын 230-190 урын	билгеләнми
2	Халык саны булган авыл җирлекләре өчен авыл китапханәсе.		
	1 – 3 мең кеше.	6-7,5 мең саклау берәмлеге; 5-6 урын-1000 кешегә.	билгеләнми
	3-5 мең кеше.	5-6 мең саклау берәмлеге; 4-5 урын-1000 кеше.	
<p>Искәрмә. 1. Зур торак пунктлар өчен азрак исәп-хисап күрсәткечен алырга кирәк. 2. Халык саны 1,5 меңнән артык кеше булган авыл торак пунктлары (район үзәкләре һәм үзәкләре) өчен объектларның санын, составын һәм сыйдырышлылыгын билгеләгәндә, 30 минутлык җәяүлеләр йөри алырлык зонада урнашкан башка торак пунктлардан килгән халыкны өстәмә рәвештә исәпкә алырга кирәк. 3. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 26.01.2009 елдагы 42 номерлы карары нигезендә, 2019 елга кадәр клуб учреждениеләре һәм китапханә хезмәтләре белән тәэмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәжәсе гамәлдәге тәэмин ителеш дәрәжәсендә кабул ителә.</p>			

4.5. Авыл җирлеге халкының физик культура һәм массакуләм спорт объектлары белән тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре;

4.5.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 6 таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

6 нчы таблица

№ т/б	Объектның исеме	Халыкны тәэмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе	Халык өчен территориаль мөмкинлекләренең максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе
1	Спорт заллары	1000 кешегә идән майданы 350 кв. метр.	билгеләнми
2	Яссы спорт корылмалары	1000 кешегә 1950 кв. метр.	билгеләнми

4.6. Авыл җирлеге халкын мәгълүматлаштыру һәм элемент объектлары белән тәэмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуын исәпләп чыгару күрсәткечләре;

4.6.1. Авыл җирлеге халкын мәгълүматлаштыру һәм элемент объектлары белән тәэмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләрен 7 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

7 нче таблица

№ т/б	Объектның исеме	Үлчәү берәмлеге	Халыкны тәэмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе
1	Почта элементәсе бүлеге	төзелеш объектлары авыл җирлеге	1

4.6.2. Авыл җирлеге халкы өчен мәгълүматлаштыру һәм элемент объектларының территориаль яктан мөмкин булган дәрәжәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнми.

4.7. Авыл җирлеге халкының көнкүреш калдыкларын җыю һәм чыгару объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр мөмкин булган дәрәжәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре;

4.7.1. Көнкүреш калдыкларын җыю һәм чыгару объектлары исемлеге, мондый объектларның урнашуы Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Яңа Әлем авыл җирлеге территориясен санитар чистартуның Генераль схемасы нигезендә кабул ителә.

4.7.2. Авыл җирлеге халкы өчен каты көнкүреш калдыкларын җыю өчен контейнер майданчыкларының территориаль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуы (яшәү урыннарыннан, балалар һәм дөвалау-профилактика учреждениеләреннән, спорт

мөйданчыкларыннан, ял итү урыннарыннан ераклык) буенча исәп-хисап күрсәткечен 100 метр күләмендә кабул итәргә кирәк.

4.8. Авыл җирлеге халкын тәзекләндерү һәм яшелләндерү объектлары белән тәмин итүнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булган кадәр мөмкин булган дәрәжәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре;

4.8.1. Авыл җирлеге халкының гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр белән тәмин ителешенә минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләрен 8 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

8 нче таблица

№ т/б	Объектның исеме	Халыкны тәмин итүнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсе (кв. метр / кеше)	Халык өчен территорияль мөмкинлекләрнең максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсе
1	Авыл торак пунктларында гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр	12	билгеләнми
<p>Искәрмә. Урманнар тирә-юнендә урнашкан торак пунктлар өчен зур елгаларның һәм сулыкларның яр буе зоналарында, гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләрнең мөйданы 20% тан да ким булмаса тиеш.</p>			

4.9. Авыл җирлеге халкының ритуаль хезмәтләре күрсәтү объектлары белән тәмин ителешнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булган кадәр мөмкин булган дәрәжәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре;

4.9.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 9 таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

9 нчы таблица

№ т/б	Объектның исеме	Халыкның тәмин ителешенә минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсе (1 мең кеше /га)	Халык өчен территорияль мөмкинлекләрнең максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсе
1	Традицион күмү зираты	0,24	билгеләнми

4.10. Авыл җирлеге халкын социаль тәмин итү һәм социаль яклау объектлары белән тәмин итүнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре;

4.10.1. Инвалидларның шәхси автотранспортын даими саклау урыннары белән тәмин ителеш дәрәжәсе җиңел автомобильләрнең даими саклау урыннарының гомуми саныннан 10% ка (ләкин 1 урыннан да ким булмаган), шул исәптән инвалидларның кресло-коляска автомобильләре өчен махсус урыннарның 5% ына тигез булырга тиеш.

Инвалидларның шәхси автотранспортын вакытлыча саклау урыннары белән тәмин итү дәрәжәсен учреждениеләр һәм хезмәт күрсәтү предприятиеләре янында жиңел автомобильләргә кыска вакытлы саклау өчен ачык майданчыкларда 10% ка (ләкин 1 урыннан да ким булмаган) кабул итәргә кирәк.

5. АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ХАЛКЫНЫҢ ЖИРЛЕ ӨНӘМИЯТТӨГЕ ОБЪЕКТЛАРГА БУЛГАН ИХТЫЯЖЫН БИЛГЕЛӘУ, ӘЛЕГЕ ОБЪЕКТЛАРНЫ УРНАШТЫРУ БУЕНЧА ТӘКЪДИМНӘР

5.1. Авыл жирлеге халкының электр, жылылык, газ һәм су белән тәмин итү, ташландык суларны агызу объектларында норматив ихтыяжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.1.1. Электр белән тәмин итү системаларын проектлауны «Торак һәм жәмәгать биналарының электр җайланмаларын проектлау һәм монтажлау» СП 31-110-2003 таләпләренә туры китереп билгеләнә торган электр чыганагына электр нагрузкасы күрсәткечләре (6 бүлек), «ФСК ЕЭС» ААҖнең техник сәясәте турындагы 2006 елның 2 июнәндәге Нигезләмә (2 бүлек) нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

Алдан исәп-хисаплар ясау өчен торак пунктлар территорияләренә чагыштырма исәп-хисап йөкләнәшенә эреләнгән күрсәткечләрен 10 нчы таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

10 нчы таблица

Халык саны (мең кеше)	Торак пункт		
	табигый газда плитәләр белән (кВт/кеше)		
	тулаем алганда, торак пункт буенча	шул исәптән:	
үзәк		микрорайоннар /төзелеш кварталлары	
кимендә 3	0,41	0,51	0,39

Искәрмә.

1. Торак пункт үзәгә төшенчәсә астында төрле административ, мәдәни, уку учреждениеләре, сүздә һәм жәмәгать туклануы предприятиеләре тупланган территорияне аңларга кирәк.

2. Таблицада вак сәнәгать предприятиеләренән йөкләмәләр исәпкә алынмаган.

Аларны исәпкә алу өчен түбәндәге коэффициентларны кулланарга кирәк:

табигый газда плиталы торак пунктлар өчен: 1,2-1,6.

Торак пункт үзәгә территориясендә зур өнәмияткә ия булырга кирәк.

Электр энергиясен бүлү системасының көчәнешен сайлау, перспективалы электр йөкләнәшләренә үсешен анализлауны исәпкә алып, Татарстан Республикасының бүлү электр чөлтәре комплексы чөлтәрләренә перспективалы үсешә схемасы нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Торак пунктларның электр чөлтәрләренә киеренкеләгә исәп-хисап чоры һәм энергия системасында көчәнешләр системасы чикләрендә аларны үстерү концепциясен исәпкә алып сайлана: 35 – 110 – 220 – 500 кВ яки 35 – 110 – 330 – 750 кВ.

Электр белән тәмин итү системасының көчәнешә, энергия трансформациясә баскычларының иң аз санын исәпкә алып, сайлап алынырга тиеш. Якын арада 35-110/10 кВ көчәнешләр системасы иң максатка ярашлы булып тора.

Торак пунктлар территорияләрендә трансформатор подстанцияләрен һәм бүлү җайланмаларын проектлауны электр җайланмаларын урнаштыру кагыйдәләре һәм 2006 елның 2 июнәндәге «ФСК ЕЭС» ААҖнең техник сәясәте турындагы Нигезләмәнең 2 бүлгә таләпләре нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

Трансформатор подстанцияләре, бүлү жайланмалары һәм торак төзелеше территориясендә урнашкан кабельләргә һава электр линияләре күчү пунктлары ябык типтагы проектларга тәкъдим ителә.

5.1.2. Яңа жылылык белән тәэмин итү системаларын проектлау һәм төзү, гамәлдәге жылылык белән тәэмин итү системаларын реконструкцияләү һәм үстерү авыл жирлеген жылылык белән тәэмин итүнең расланган схемасы нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Жылылык белән тәэмин итү системаларын проектлауны кулланучылар категорияләрен исәпкә алып, «Жылылык челтәрләре» СНИП 41-02-2003 (5 бүлек), ГОСТ Р 54964-2012 "Туры килү-килмәүне баяләү" күчмәсез милек объектларына экологик таләпләр (А кушымтасы).

Торак пунктлар территорияләрендә үзәкләштерелгән жылылык белән тәэмин итү чыганаclarын коммуналь-склад һәм житештерү зоналарында, жылылык йөкләнеше үзәкләрендә урнаштырырга киңәш ителә.

Жылылык белән тәэмин итү чыганаclarын, жылылык пунктларын урнаштыру акустик исәп-хисаплар белән нигезләнәргә тиеш.

Трассаларны һәм жылылык челтәрләрен салу ысулларын «Жылылык челтәрләре» СНИП 41-02-2003 (9 бүлек), СП 42.13330.2011 СНИПның актуальләштерелгән редакциясе 2.07.01-89* таләпләренә туры китереп карарга кирәк. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү" (12 бүлек).

5.1.3. Газ белән тәэмин итүнең гамәлдәге системаларын проектлау һәм төзү, реконструкцияләү һәм үстерү СНИП 42-01-2002 «Газ бүлү системалары», ПБ 12-529-03 «Газ бүлү һәм газ куллану системалары иминлеге кагыйдәләре» таләпләренә туры китереп, Татарстан Республикасын газ белән тәэмин итү һәм газлаштыруның Генераль схемасы нигезендә, торак-коммуналь хужалыкны, сәнәгать һәм башка оешмаларны газлаштыру буенча республика программалары нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Авыл торак пунктлары өчен газ куллануның эреләндерелгән күрсәткечен бер кешегә елына 220 куб. м күләмендә кабул итәргә кирәк.

Газ бүлү һәм газ тутыру станцияләре торак пунктлардан читтә урнашырга тиеш.

Газ тутыру пунктларын торак пунктның торак төзелеше территориясеннән читтә, җилле яктан урнаштырырга кирәк.

Газ бүлү челтәрендә газ басымын киметү һәм жайга салу өчен газ жайга салу (блоклы яки шкафлы) пунктларын проектларга кирәк.

Газ көйләү пункттын район үзегендә, районның йөкләнеш үзегенә мөмкин кадәр яқын итеп урнаштырырга кирәк.

Торак пунктларда аерым урнашкан газ көйләү пунктларын биналарга һәм корылмаларга кадәр билгеле бер ераклыкта урнаштырырга кирәк:

газ басымы булганда, газ көйләү пунктына 0,6 МПа – 10 метрга кадәр;

газ басымы булганда, газ көйләү пунктына 0,6 – 1,2 МПа – 15 метр.

5.1.4. Торак пунктларны су белән тәэмин итү системаларын проектлау, шул исәптән су белән тәэмин итү чыганаclarын сайлау, су алу корылмаларын урнаштыру СП 30.13330.2012 таләпләренә туры китереп эшләнәргә тиеш: СНИП 2.04.01-85* «Биналарның эчке сууткөргечләре һәм канализациясе», СП 31.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе 2.04.02-84* «Су белән тәэмин итү.

Тышкы челтәрләр һәм корылмалар» СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән редакциясе СНИП 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» (12 бүлек), СанПиН 2.1.4.1074-01 «Эчәргә яраклы су.

Үзәкләштерелгән эчәргә яраклы су белән тәэмин итү системаларының су сыйфатына карата гигиена таләпләре. Сыйфат контроле. Кайнар су белән тәэмин итү системаларының куркынычсызлыгын тәэмин итүгә гигиеник таләпләр», СанПин 2.1.4.1175-02 «Үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системаларының сыйфатына гигиеник таләпләр. Чыганаclarны санитар саклау», ГОСТ 2761-84* «Үзәкләштерелгән хужалык-эчәр су белән тәэмин итү чыганаclarы. Гигиеник, техник таләпләр һәм сайлау кагыйдәләре», СанПиН 2.1.4.1110-02 «Эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганаclarын һәм сууткөргечләрне санитар саклау зоналары»

Халыкның хужалык-эчәргә яраклы ихтыяжлары өчен тәүлегенә уртача тәүлеклек (бер ел эчендә) су куллану күрсәткечен бер кешегә 200 литр күләмендә кабул

итэргэ кирэк (эчке сууткэргеч һәм канализация белән тэзмин ителгән биналар, ванналар һәм жирле су жылыткычлар белән).

Су алу корылмаларының тибын һәм схемасын территориянең геологик, гидрогеологик һәм санитар шартларыннан чыгып сайларга кирэк.

Су чөлтөрләрән божра белән проектларга кирэк. Сууткэргечләрнең тулик сызыкларын куллану рөхсәт ителә:

авария вакытында су белән тэзмин итүдә өзеклек булган очракта житештерү ихтыяжларына су бирү өчен;

торбаларның диаметры 100 мм дан артмаган хужалык-эчэргә яраклы ихтыяжларына су бирү өчен;

янгынга каршы яки хужалык-янгынга каршы ихтыяжларга су бирү өчен, линиянең озынлыгы 200 метрдан да артык түгел.

Бина һәм корылмаларның эчке сууткэргеч чөлтөрләрә белән тышкы су чөлтөрләрән божралау рөхсәт ителми.

5.1.5. Торак пунктларның канализация системаларын проектлауны СНИПның актуальләштерелгән редакциясе 2.04.01-85* "Эчке сууткэргеч һәм биналарны канализацияләү", СП 32.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе 2.04.03-85* «Канализация. Тышкы чөлтөрләр һәм корылмалар» СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән редакциясе СНИП 2.07.01-89*. «Шөһәр төзелеше. Шөһәр һәм авыл жирлекләрән планлаштыру һәм тэзү» (12 бүлек).

Көнкүреш суларын тәүлеклеклек уртача су белән тэзмин итү, территориягә су сибүгә һәм яшел үсентеләргә су тотуны исәпкә алмыйча, тәүлеклеклек су куллануга тигез дәрәжәдә кабул ителә.

Территориаль планлаштыру документларын эшлөгөндә авыл торак пунктлары өчен тәүлеклеклек уртача (бер елга) су бүлүнә 1 кешегә 150 л/тәүлегенә кабул итү рөхсәт ителә.

Агынты суларның чистарту корылмалары мөйданчыгын жылы чорда жылләр өчен, су агымы буенча түбәнрәк булган торак пунктның торак төзелешенә карата юнөлеш жылләрә өчен аерым яктан урнаштырырга кирэк.

5.2. Авыл жирлеге халкының торак пунктлар чикләрендә урнашкан транспорт объектларында, әлегә объектларны урнаштыру буенча норматив ихтыяжын билгеләү буенча тәкъдимнәр

5.2.1. Торак пунктлар территориясендә урамнар һәм юллар чөлтөрөнәң үткөрүчәнлек мөмкинлеге автомобильләштерү дәрәжәсеннән чыгып билгеләнә.

2025 елга кадәр исәпләнгән вакытка авыл торак пунктлары өчен 1000 кешегә 440 автомобиль кабул итэргә кирэк.

5.2.2. Магистраль урамнарда һәм жайга салына торган хәрәкәт юлларында урта, зур һәм эре авыл торак пунктларында төзелгән территорияләр чикләрендә 200-300 метр интервалы булган юл йөрү өлеше (жир өсте) белән бер дәрәжәдә жөяүлеләр кичү юлларын күздә тотарга кирэк.

5.2.3. Жәмәгать транспортының тукталыш пунктлары арасындагы ераклыкны – 400 – 600 метр, жәмәгать үзеге-урта, һәм зур авыл торак пунктлары чикләрендә 300 метр кабул итэргә киңәш ителә.

5.2.4. Торак пунктлар һәм жирле өһәмияттәге объектларга караган транспорт объектлары чикләрендә автомобиль юлларын проектлауны СП 42.13330.2011 СНИП 2.07.01-89* актуальләштерелгән редакциясе таләпләрәнә туры китереп башкарырга кирэк. «Шөһәр төзелеше. Шөһәр һәм авыл жирлекләрән планлаштыру һәм тэзү» (11 бүлек, кушымталар И, К, Л).

5.3. Торак төзелеше объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.3.1. Торак төзелеше һәм торак төзелеше төрләрөнәң исәп-хисап күрсәткечләрә гамәлдәге һәм фаразлана торган социаль-демографик вазгыятьне һәм халкының керем дәрәжәсен исәпкә алып башкарылырга тиеш.

5.3.2. Торак төзелешенәң характерына туры китереп, 11 таблицада китерелгән төзелеш төрләрә бүлеп бирелә.

11 нче таблица

№ т/б	Торак төзелеше тибы	Төзелеш характеристикалары
1	Азкатлы торак төзелеше	биекlege 3 катка кадәр булган индивидуаль усадьба төзелеше; 3 катка кадәр биеклектөгә блокланган торак йортлар төзү; биекlege 4 катка кадәр булган күпфатирлы торак йортлар төзү;
2	Урта катлы торак төзелеше	5-8 катлы күпфатирлы торак йортлар төзү

Торак төзелешенең төрләрән бүлеп биру, аларны оештыруга карата таләпләрне билгеләү авыл жирлегеннән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән гамәлгә ашырыла.

5.3.3. Торак пунктларны төзүнең норматив параметрлары 7 нче бүлекнең 42.13330.2011 СНИП 2.07.01-89 Актуальләштерелгән редакция таләбе буенча билгеләнә. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү»

5.4. Авыл жирлеге халкының мәдәният, массакүләм ял, ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларында норматив ихтыяжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.4.1. Авыл жирлеге халкының мәдәният, массакүләм ял, ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларында норматив ихтыяжын билгеләүне халыкның төрле социаль-демографик төркемнәренә булган ихтыяжларын канәгатьләндерү зарурилыгы нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

5.4.2. Әлеге объектларны урнаштыру башка шундый ук объектларның якынлыгын, транспорт элементларын оештыруны, урамнар, юллар һәм жәяүлеләр юллары челтәре белән үзара бәйләнешне исәпкә алып башкарылырга тиеш.

5.4.3. Мәдәният, массакүләм ял, ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларын урнаштыру өчен жир кишәрлекләре күләмен проекткау биремә нигезендә кабул итәргә кирәк.

5.4.4. Физик культура һәм массакүләм спорт объектларын белем биру мәктәпләренең һәм башка уку йортларының, ял һәм мәдәният учреждениеләренең спорт объектлары белән бергә алып бару рөхсәт ителә.

5.5. Мәгълүматлаштыру һәм элемент объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.5.1. Яңа төзелешне гамәлгә ашырганда телекоммуникация системаларын, эфир цифрлы телевидениене күмәк кабул итү системаларын урнаштыруны һәм бер үк вакытта өч элемент операторы тарафыннан хезмәт күрсәтү өчен кирәкле булган ябык эчке коммуникацияләр буенча йорт эчендәге элемент челтәрләрен урнаштыруны күздә тотарга кирәк.

5.5.2. Мәгълүматлаштыру һәм элемент объектларын урнаштыру өчен жир кишәрлекләре майданын 12 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

12 нче таблица

№ т/б	Объектның исеме	Участок майданы
1	Почта элементәсе бүлеге	700-1200 кв. метр
2	Автомат телефон станциясе	0,25 га

3	Тармаклы автомат телефон станциясе	0,3 га
4	Концентратор	40-100 кв. метр
5	Терек-көчәйтү станциясе	0,1-0,15 га
6	Блок-чыбыклы тапшырулар станциясе	0,05-0,1 га
7	Тавыш трансформатор подстанциясе	50-70 кв. метр
8	Кабельле телевидениенең техник үзәге	0,3-0,5 га

5.5.3. Элемтә предприятиеләре биналарын, зарарлы, коррозияле-актив, күңелсез исле матдәләре һәм тузаннары бүлеп биру чыганагы булган күрше предприятиеләргә яки технологик процесслы объектларга карата, аларның санитар-яклау зоналарыннан читтә урнаштыру зарур.

5.5.4. Элемтә линияләрен урнаштыру «Элемтә линияләре өчен җир бүлеп биру нормалары» СН 461-74 таләпләренә туры китереп башкарылырга тиеш.

5.6. Авыл җирлеге халкының көнкүреш калдыкларын җыю һәм чыгару объектларында норматив ихтыяжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкдиримнәр

5.6.1. Торак пунктларның торак зоналарында автомобиль транспорты өчен подъездлар белән тәэмин ителгән каты көнкүреш калдыкларын җыю өчен контейнер майданчыклары урнаштыруны күздә тотарга кирәк.

Контейнер майданчыкларының тиешле күләмен билгеләү өчен, контейнерлардан файдаланучы халык саныннан, калдыклар җыелу нормасыннан, калдыкларны саклау срокларыннан чыгып эш итәргә кирәк. Контейнерларның исәп-хисап күләме алар оешкан чорда калдыкларны фактта туплауга туры килергә тиеш.

5.6.2. Көнкүреш калдыкларын җыю нормалары күрсәткечләрен СП 42.13330.2011 СНиП 2.07.01-89*таләпләренә туры китереп кабул итәргә кирәк. «Шәһәр төзелеше. 13 нче таблицада китерелгән шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү.

Җыелган көнкүреш калдыкларының исәп-хисап санын даими (һәр 5 ел саен) факттагы мәгълуматлар буенча ачыкларга кирәк.

13 нче таблица

Көнкүреш калдыклары төрләре	Елына 1 кешегә көнкүреш калдыклары саны	
	кг	литр
Каты: су, канализация, үзәк җылылык һәм газ белән тәэмин ителгән торак биналардан; башка торак биналардан	190-225	900-1000
	300-450	1100-2000
Ижтимагый биналарны исәпкә алып, каты көнкүреш калдыкларының гомуми саны	280-300	1400-1500
Пычрак су чокырыннан сыек (канализация булмаганда)	—	2000-3500

5.6.3. Контейнер майданчыктарын торак йортлардан, балалар, дөвалау-профилактика учреждениелереннән, спорт майданчыктарыннан һәм халык ял итә торган урыннардан кимендә 20 метр ераклыкта урнаштырырга кирәк.

5.6.4. Бер майданчыкта урнашкан чүп-чар өчен контейнерлар саны 5 контейнердан артмаска тиеш.

5.6.5. Үзекләштерелгән ташландык суларны агузу системасы белән тәэмин ителмәгән торак йорт территориясендә сыек көнкүреш калдыктарын жыю өчен ишегалды юынтыларын күздә тотарга кирәк.

5.7. Авыл жирлеге халкының төзекләнүдә һәм яшелләнүдә объектларында норматив ихтыяжын билгеләү, өлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.7.1. Торак пункт төзелеш чикләрендә төрле билгеләнештәге яшелләнүдә территорияләрнең чагыштырма авырлыгы (төзелеш территориясенә яшелләнүдә булуы) 55% тан да ким булмаска тиеш.

Төрле билгеләнештәге яшелләнүдә территорияләр астында гомуми һәм чикләнгән территорияләрне, агач һәм куак үсентеләрен, торак пунктлар территорияләрендә урманнарны аңларга кирәк.

5.7.2. Торак пункттагы яшел үсентеләрне, аның планлаштыру структурасын һәм жирле шартларын исәпкә алып, бердәм система рәвешендә карарга кирәк.

Торак пунктның яңа территорияләрен проекткаганда һәм реконструкцияләгәндә гамәлдәге яшел үсентеләрне максималь рәвештә саклауны һәм куллануны күздә тотарга кирәк.

5.7.3. Гомуми файдаланудагы яшелләнүдә объектлары майданнарны түбәндәге күләмдә алырга кирәк:

парклар-10 гектардан да ким түгел;

бакчалар-кимендә 3 га;

скверлар-0,5 га.

5.7.4. Торак пунктлар территориясендә төзекләнүдә һәм яшелләнүдә объектларын урнаштыру принциплары, объектларның параметрларын, СНиП 2.07.01-89*актуальләштерелгән редакциясе нигезендә, кабул итергә кирәк. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү»

5.8. Зиратларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.8.1. Бу бүлектә мәрхүмнең мәетен яки жәсәдләрен биру юлы белән жирләү юлы белән традицион күмелгән зиратларны урнаштыруга карата таләпләр һәм рекомендацияләр китерелә.

5.8.2. Зират өчен жир участогы күләме 40 гектардан артмаска тиеш.

5.8.3. Зиратны урнаштырганда халык санының перспективасы үсешен, үлем коэффициентын, гамәлдәге зиратларның булуын, жир участогы нормасын исәпкә алырга кирәк.

5.8.4. Зиратларны торак пунктларның торак төзелеш территориясенә карата жилле яктан урнаштырырга кирәк.

5.8.5. Яңа жирләү урыннары булдыру, гамәлдәге жирләү урыннарын реконструкцияләү экологик һәм санитар-гигиена экспертизасы уңай бәяләмәсе булганда мөмкин.

5.8.6. Авыл зиратларын торак, жәмәгать биналарыннан, спорт-сәламәтләнүдә һәм санатор-курорт объектларыннан кимендә 50 метр ераклыкта урнаштырырга кирәк.

5.8.7. Зират өчен бирелгән участок түбәндәге таләпләргә туры килергә тиеш:

торак пункттан, ачык сулыклардан һәм су агымнарыннан капма-каршы якка авышлык булырга;

су басу зонасыннан читтә урнашкан;

грунт суларының максималь торышы булган жир өслегеннән 2,5 метрдан да ким булмаган грунт суларының торышы дәрәжәсенә ия булу;

коры, пористый туфракка (комлы) 1,5 метр тирәнлектә һәм аннан да түбәнрәк, туфракның дымлылыгы 6-18% чикләрендә.

5.8.8. Зиратлар территориясендә юл челтәрен, су сибү системасын, шахталар коеларын, тышкы яктылыкны күздә тотарга кирәк.

5.8.9. Жирләү участкаларының күләмен 14 нче таблица нигезендә кабул итергә кирәк.

14 нче таблица

Бер дәрәжәдә бер урында жирләү саны	Жирләү участогы күләме	
	Киңлеге, метр	Озынлыгы 1 метр
1	1,0	2,0
2	1,8	2,0
3	2,6	2,0
4	3,6 / 1,8	2,0 / 4,0
5	2,6	4,0
6	2,6	4,0

6.ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН НИГЕЗЛӘУ БУЕНЧА МАТЕРИАЛЛАР

6.1. Нормативлар түбәндәге норматив хокукый актлар таләпләренә туры китереп әзерләнде:

Россия Федерациясенә шәһәр төзелеш кодексы 29.12.2004 ел, № 190-ФЗ;
«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон;
"Жирләү һәм жирләү эше турында" 12.01.1996 ел, № 8-ФЗ Федераль закон;
"Татарстан Республикасында шәһәр төзелеш эшчәнлеге турында" 2010 елның 25 декабрәндәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы;

"2014 елга кадәр ижтимагый инфраструктура, социаль хезмәт күрсәтүләр белән тәэмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәжәсен билгеләү турында" 2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары (30.05.2013 елга үзгәрешләр белән);

6.2. Нормативларны әзерләгәндә түбәндәге норматив документлар кулланылды:
СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән редакциясе СНиП 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеш. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү»;

СП 31.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе СНиП 2.04.02-84 * «Су белән тәэмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар»;

СП 32.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе СНиП 2.04.03-85* «Канализация. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар»;

СП 59.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе СНиП 35-01-2001 "Биналар һәм корылмаларның аз хәрәкәтләнүче халык төркемнәре өчен үтемлеге»;

СанПин 42-128-4690-88 «Торак урыннар территорияләрен карап тоту буенча санитар кагыйдәләр»;

СанПин 2.1.1279-03 «Зиратларны, биналарны һәм корылмаларны урнаштыру һәм карап тотуға гигиеник таләпләр»;

№ 11-01-2002 «Россия Федерациясендә зиратларны карап тоту һәм жирләүтәртибе турында тәкъдимнәр»;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 ел, 27 декабрь, 1071 нче карары белән расланган Татарстан Республикасының шәһәр төзелеш проектлаштыру буенча республика нормативлары;

Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының шәһәр төзелеш проектлаштыруның жирле нормативлары.

6.3. Нормативларны әзерләгәндә исәпкә алынды:

авыл жирлегенә административ-территориаль бүленеше;

авыл жирлегенә социаль-демографик составы һәм халык тыгызлыгы;

табигать-климат шартлары;

Актаныш муниципаль районы Яңа Әлем авыл жирлегенә социаль-икътисадый үсеш программалары;

авыл жирлегенә социаль-икътисадый үсеше фаразы;

жирле үзидарә органнарының һәм кызыксынган затларның тәкъдимнәре;

6.4. Жирлекнең жирле әһемияттәге объектлары исемлеге, алар өчен нормативларның төп өлешендә авыл жирлеге халкының тәэмин ителешенә минималь мөмкин булган дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый

объектларның авыл җирлеге халкы өчен максималь рөхсәт ителә торган территория дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнгән, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 29.2 статьясындагы 4 өлешендә күрсәтелгән таләпләр, шулай ук нормативлар проекты эшләүгә техник йөкләмә белән билгеләнгән.

